

Jan Jícha

DVA ROKY BEZ PRÁZDNIN

TRITON

The background of the cover is a painting of a winter forest. In the center, a small wooden cabin with a snow-covered roof and two glowing yellow windows is visible. The ground is covered in snow, and several trees, some bare and some evergreen, are scattered throughout the scene. The overall atmosphere is quiet and somewhat somber.



TRITON
Praha / Kroměříž

Jan Jícha

**DVA ROKY
BEZ PRÁZDNIN**

Jan Jícha

DVA ROKY BEZ PRÁZDNIN

Stanislav Juhaňák - TRITON

Jan Jícha
Dva roky bez prázdnin

Tato kniha ani žádná její část nesmí být kopírována, rozmnožována ani jinak šířena bez písemného souhlasu vydavatele.

Copyright © Jan Jícha, 2014
© Stanislav Juhaňák – TRITON, 2014
Illustrations © Jan Jícha, 2014
Cover © Jan Jícha, 2014

Vydal Stanislav Juhaňák – TRITON, Vykáňská 5,
100 00 Praha 10, www.tridistri.cz

ISBN 978-80-7387-764-4

*Mámě a tátovi,
protože dělali,
co mohli.*

*V tomto příběhu se nejspíš hodně lidí pozná.
Co se dá dělat, vymyslet si neumím.*

Na horkou nemoc chladný lék

M. M. PLAITOIN

Kapitola 1

„Tak ho pro tebe mám.“

„Fakt? A odkdy?“

„Dneska, v půl páté ráno.“

„Jé, ta bude ráda!“

Na čistém nebi se kolem sebe laškovně zatočily dva jitřní obláčky a šly si dál svou cestou. Však je ještě čas.

Kajman si někdy v těch letech, kdy se z homo chlapečka stává homo erektus, životní obzory se rozšiřují panoramatickým pohledem skrze první pivní sklenice a chlupů přibývá rychleji než rozumu, často pohrával s neodbytnou myšlenkou, pokud si zrovna nepohrával s něčím jiným. Nebyla to jeho myšlenka, jako vůbec málo myšlenek v onom věku bylo jeho.

Šlo o starý arabský kvíz: Skupina beduínů vyrazí hledat štěstí. S sebou si vezme jídlo a vodu na dvanáct dní. Postupují pouští a štěstí stále nikde. Za šest dní je zásob přesně polovina a beduíni se sesednou k poradě. Co dál? Vrátit se stejnou cestou za šest dní tam, odkud vyšli, kde je nečeká štěstí, ale zaručeně alespoň život ve své mechanicko-metabolické podobě, anebo pokračovat naslepo dál, s nadějí, ale bez jistoty, ba s pravděpodobnou vyhlídkou, že za dalších šest dní nebudou mít už vůbec nic a zdechnou v poušti?

Ale protože věděl, že knihu není dobré začínat rozsáhlými filozofickými úvahami, zanechal snění a planých fantazií a vrátil se do reality plné vzdušných dialogů a jímavých hesel:

„Maminko, mateřské mléko ničím nenahradíš.“

„Se Sovětským svazem na věčné časy!“

„Kdo neskáče, není Čech!“

„Nyní více jódu!“

* * *

„Já už bych mu ji dal.“

„Ještě ne. Víš, co mají před sebou.“

„Jenomže on mi kolikrát skoro upadá do deprese.“

„Tak mu dej víc těch literárních cen. Šárce by se jen zbytečně zhnusil.“

„Má dost rozumu. Když by viděl, že moc tlačí na pilu, nechal by toho.“

„Hele, ona je jeho osud, a na ten je vždycky času dost. Přihřejme mu zatím nějakou jinou, ať si na ní spálí hubu. Šárky by na to bylo škoda.“

„Jak myslíš... A zrovna teď, když jdou přímo proti sobě!“

„Nebud' směšný! Když budeme chtít, půjdou proti sobě třeba deně. Nebo i spolu. Až přijde čas.“

„Tak ji nějak zabav.“

„Bez obav, mám plán.“

* * *

Sametovou revoluci propásl v blaženém nevědomí, ale na zlaté hochy naganské se kouknout přišel. Jak málo stačí, aby byl z deseti miliónů hmotných obalů více či méně hodnotných duší zase na chvílku národ! Před půl rokem velká voda, teď se zase tlupě našich hromotluků povedlo zahnat kus tvrzené gumy do sítě víckrát než tlupám ostatních hromotluků, a rázem víme, že patříme k sobě.

Správně to řekl mistr Kadlec, když sledoval, jak mu neznámí manželé nosí do oloupaného domku čajový servis a bednu pracího prášku a ve druhé várce přicházejí s konferenčním stolkem, při jehož ustavování srážejí k zemi pracně instalovaný elektrický vysoušeč:

„Češi jsou mistři světa v řešení problémů, který seslal osud, a vytváření jinejch tam, kde na to zapomněl.“

Jediným opravdu příjemným zážitkem staroměstského vítání nachmelených občánků bylo, když ho drobná dívenka požádala, aby ji vyzvedl na ramena, že nic nevidí.

„Ty ses ztratila?“

„Ne, já su tu s tatou a s bráchou.“

„A odkad' jste?“

„Ze Vsetína.“

„Tak to jo, to musíš něco vidět. Kdepak máš tátu?“

„Tady někde,“ ukázala na devadesát tisíc rozjařených spoluobčanů.

„A jak se jmenuješ?“

„Veronika.“

„Aha. Tak Veroniko, zkusíme najít ty tvé chlapy?“

„Tak jo.“

Mohlo jí být deset. Uvědomil si, že taky jednou bude hrozně rád tátou.

„Co to je tady za sochu?“

„To je Mistr Jan Hus. Znáš ho?“

„Trochu. Myslíte, že má radost?“

„Jak tu po něm lezou?“

„Ne. Že zme vyhráli hokej.“

„Asi jo, on byl takový vlastenec...“

„Já vím, on nechtěl dovolit Rusákům, aby tó... aby tady vládli, že, tak oni ho za to upálili.“

„Přesně tak. Udělali hranici z hokejek...“

„A on jim řekl: Rusáci, Rusáci, do roka a do dne dostanete gól!“

Několik postav ve vítkovických dresech rozsazených po soše se upřímně rozchechtalo. Když našli tatínka, taky byl už celý nespůj, kde že má druhého potomka. Zato bratříček vcelku nevzrušeně dojídal klobásu a skrze díry mezi dospěláky sledoval kabaret na pódiu. Kajman sesadil holčičku z ramenou a skoro smutně ji předal otci.

„Tati, ten pán mě tu vyzdvihl, abych též něco viděla, když sez mi ztratil.“

„No tak to je hodný pán. Ty jsi votálto?“

„Jo, bydlím tady kousek za Prahou.“

„Ale sú to kluci pašáci, žé?“

„To jo. Tak se tu mějte pěkně.“

Pohlédli si s dívenkou do očí a ten kratičký okamžik mu stačil. Cestou k nádraží na něj její tvář svítila ze všech ztemnělých výloh a svých vlastních odrazů hned vedle se mlčky ptal, zda by ji chtěl radši za dceru, nebo za nevěstu.

Poprvé jsme spali v našem novém domě. Mamka říká, že jsme to stihli akorát, abych mohla dostat svůj vlastní pokoj k narozeninám. Ale já bych docela radši byla dál s Mikym dohromady. Vybrala jsem si ten pokoj v patře s výhledem na Berounku. Táta říká, že to tu soudruzi moc nezdevas-tovali, akorát prý zmizely nějaké obrazy. Ale podle toho, jaké tu zbyly, se mi zdá, že těch zmizelých nemusíme litovat.

Celetnou ulicí spěchala dívka s houslemi na poslední zastávkový vlak číslo devadesát devět nula nula ve směru Beroun, pravidelný odjezd nula hodin dvacet minut, co zastavuje ve všech stanicích a zastávkách. Letmo střelila okem do výlohy Boutique Giselle. Daleko raději se prodírala houštinami secondhandů, ale v této luxusní výloze ji jedny šaty mimořádně zaujaly. Takové trochu indiánské. Zamžourala krátkozrakýma očima do šera, kde tušila cenovku.

Nezaregistrovala, že jí deset metrů za zády loudavým krokem prošel mladý muž, zabořený v úvahách o maximálním přijatelném věkovém rozdílu.

Nevnímala ani žádné jiné chodce, měla plnou hlavu poslední hádky s tím jediným, kdo jí v životě poskytoval jakési citové zázemí.

Hlava navíc nesnesitelně bolela.

Už sedmý rok.

* * *

„Kajmááán!“

„Ahóóój!“

Prodral se i s usárnou z vagonu metra a vzápětí si zalamoval prsty s ostatními zelenými mužíky, jimž zahraniční turisté vyskytující se tou dobou v hale Wilsonova nádraží přisuzovali funkci komparzu ve filmu o mimozemšťanech.

„Za šest minut, pánové.“

„To je ještě na pivsona, ne?“

„Žbluňkačku, jo?“

„Já až na Kameňáku.“

Vzdal se tedy vidiny instantního heroického výkonu a promýšlel jinou strategii, jak Ploštici zaujmout. Bubák na ni sice jistý dojem udělal, ale na něj samotného se to jaksi nepřenese. Což takhle sednout si do otevřených dveří a za jízdy se strefovat plivanci do telegrafních sloupů?

„Kde máš sajdkáru?“

„Je jí blbě.“

„Ale Bubáka ti půjčila, koukám.“

„Ženský to maj fakt blbý.“

„Ale to není to, ty vole.“

„Neber jméno ženy nadarmo!“

„Hele, Ploštice, copak ty jsi taky žena?“

„Co ti na mně chybí?“

Nějaký nápis, třeba „zde rozepnout“ by se hodil...

„Fakt je, že už jsem v životě pár ženskejch viděl, a tady Ploštice je jim poměrně dost podobná. Akorát je o moc víc oblečená.“

„Od té doby, co dostala jméno Ploštice, už taky uteklo hodně vody v řece Rio Pecos...“

„Uvidíme na jezírku.“

„Pánové, já jedu na vandr na Kameňák, ne do Sodomy!“

„Hele, a Kajmance je nějak pořád blbě, ne? Mně už se posledně nelíbila.“

Vlak se uškubl od perónu, pohlédl na prošedivělé pražské nebe, znechuceně zakňučel a zalezl do Vinohradského tunelu. Ploštice seděla vedle Chřestýše. Bubák spal pod sedadlem. Spolkla je tma.

Hlasy Chřestýše ani Ploštice v tunelu nerozeznal. Nakonec nervózně pronesl:

„Víte, proč jsou tunely zevnitř černý?“

„Ne,“ ozvalo se asi tak dvakrát.

„Protože je vyhrzalo špatný svědomí hor.“

„A víte, proč jsou kajmani zelený?“ zareagoval ihned Čikatilův barýton.

„Ne,“ zněla podstatně dychtivější odpověď.

„Aby se mohli vrátit z vandru, i když na něm prohrajou hadry v kuličkách.“

Následovala neuvěřitelná exploze řehotu, během níž téměř nepozorovaně vyjeli z tunelu.

Zdá se mu to jenom, nebo je Ploštice v obličejí skutečně mnohem červenější, než když do něj zajížděli? „Tak kterou trsnem?“ ozval se zip jednoho z odrbaných futrálů.

„Tu naši!“

„Nějakou tramskou třeba!“

Po další nezbytné salvě smíchu položil Kajman hádanku, v nichž byl přeborník:

„Víte, jaká je nejoblíbenější ruská tramská píseň?“

„Ne.“

„Lajka vzhůru letí.“

Smích v sále Kajmana na čas ukonejšil a dal mu pocítit znovu nabytou důstojnost. Z otevřených dveří nakonec neplival, zato v nádražní hospůdce v Kamenném Přívoze se mocnými doušky pokusil dohnat pivní deficit. Dva místní borci okupovali kulečnick.

„Nedáme turnaj?“

„Vo co?“

„Vo hru a pivo.“

Zdvihli jeho rukavici, Kajman vyzval Čikatila do páru a v první hře oba lokální tágmajstry hravě rozstříleli. Jeden z nich přinesl dvě piva a vhodil do stolu novou desetikorunu. Druhá hra byla opět jasně jejich, při třetí trochu zvolnili. Jednak aby soupeři neztratili chuť, vždyť nebylo ještě ani deset, ale také proto, aby stihli dopít všechna svoje vyhraná piva. Čikatilo si dovolil pár frajeřinek, a při jedné z nich střelil černou, kam neměl. Tuto partii tedy vyhráli domácí, dostali po sklenici a viditelně ožili. V následujících dvou hrách skórovali znovu hosté. Zatímco se střeva biliárového stolu s rachotem vyprazdňovala pošesté, odešel Kajman na záchod a všiml si, že Ploštice ani Chřestýš už tu nejsou.

Má to vůbec cenu? Hlavou se mu prohnal celý příběh marného usilování o ztepilou tmavovlasou trampku a jícnem první plynový pozdrav pěti zkonsumovaných braníků.

* * *

„Hele, nechte nám je párkrát vyhrát.“

„Vždyť jsou to břídilové!“

„A ti vaši čundráci jsou nějaká klasa?“

„Nás to s nimi baví. Podívej, teď to má Kajman postavené na piké, a kdyby neměl už tolik v sobě, předvedl by jim pěkný tanček.“

„Tak vidíš! Nechte nás vyhrát, a aspoň nebudou tolik chlastat.“

„Čikovi to nevadí, ten snese hodně.“

„A Kajman zas potřebuje trochu na hubu. Pitím se mistrovství nedobere. Ale na ty vaše tajtrlíky stačí i s dvěma promilemi.“

„Nech si to, jo! Lukáš je zase skvělý divadelník. Ve Varech si založí vlastní soubor.“

„Bezva, pak mi řekni, já vám můžu píchnout s kostýmy.“

„Ty? Větší dřevo na šití neznám!“

„Cože? A co ty šaty pro Šárku?“

„Ty by ušly, kdyby v nich chtěla hrát Nšo-či.“

„Mně se líbily. Dal jsem jim takový přírodní design.“

„Fajn. Vzpomeneme si na tebe, až bude Lukáš inscenovat Píseň o Hiawathovi.“

„Viděls tenhle štouch? Člověk by řekl, že se to nedá zvorat.“

„Člověk možná.“

„Levou faleš, Kajmane, levou! Jinak si odstřílíš jedenáctku! Och bože, jak dlouho tohle ještě bude trvat?“

Předevčírem mi bylo dvanáct. Dostala jsem nový smyčec a dětskou bibli. Mamka málem brečela, když jsme si ji spolu prohlíželi. Táta vyprávěl, jak ji tenkrát propašovali z Rakouska a pak ji s Arcím potajmu překládali a schovávali ty stránky za trámy na půdě. Jako v F.L.Věkovi. Hlavně jak se nakonec vždycky naplní Jeho vůle, i když třeba po dlouhý době. Od Mikyho jsem dostala panenčí vozík. Proto mě pořád vyhazoval a zamýkal se! Je zlatej.

Z devíti her toho večera sedm skončilo ve prospěch hostů, byť v neprospěch jejich jater, ve zbývajících dvou je zradila osmička. O půlnoci tu zůstali už jenom Kajman s Čikatilem. Dopili každý své deváté a vyšli do letní noci. Bubák přestal okusovat dřevěný plůtek a krátce zavrtěl ocasem, ale rázem ho svěsil mezi nohy.

„Se tě bojí.“

„To ne, spíš je ospalej.“

„A nebo nemá rád páníčka vožralýho.“

„Já nejsem vožralej, ty jo, já bych... Normálně jich dělám tak těch jedenáct...“

„Kolik pobereš krajinek?“ zeptal se Čikatilo.

„Coo?“ Kajman byl rád, že se jakžtakž drží na cestě.

„Stavíme nahoře boudu, tady od nádraží na ni nosíme krajinky. Tak kolik ti mám naložit?“

Podél kolejí ležely balíky odpadového řeziva. Kajman poslušně nastavil náruč a sevřel v ní dvě čtyřapůlmetrová prkna. Čikatilo si naložil čtyři a vyrazil svižným krokem do tmy.

Měl co dělat, aby ho neztratil z očí. Dřeva se mu rozjížděla, přehazoval je z rukou na rameno, sbíral je ze země a ztrácel tempo. V čerstvém povětří do značné míry vystřízlivěl a s docela jasnou myslí si uvědomoval, jak moc mu ještě chybí do toho opravdového chlapa, na kterého by rád sbalil holku. Prozatím dokáže akorát vypít jedenáct piv, dneska by je taky vypil, kdyby už nezavírali.

„Ty už nemůžeš?“

„To druhý mi furt padá... je nějaký kluzký...“

„Tak ho sem dej,“ přiložil si Čikatilo páté prkno a rozjel se do kopce.

Za necelou půlhodinu dorazili do lomu. Shodili náklad, přidali větev do skomírajícího ohniště a zalezli do pelechů. Bubák si lehl opodál a ani mu nepřišel jako obvykle strčit na dobrou noc čumák do spacáku.

Obloha posetá hvězdami byla přesně tou odměnou, kterou teď Kajman potřeboval. Byla tak nadpřirozeně nádherná a klidná, jako kdyby jejím jediným úkolem bylo hladit nešťastné po rozháraných

srcích, a také dávala naději, že zítra bude krásně a že tedy nejspíš uvidí při koupačce Ploštici nahatou.

Potom si vzpomněl na Kajmanku. Ráno jí bylo blbě a nedokázala ani jít rovně, natož něco nést na zádech.

Jak tak usínal, představoval si, že co kdyby kousek od něj najednou zašustil spacák a ten hlas, který chtěl slyšet, by řekl: Tak už jste tady? Já nemůžu usnout, nechceš se jít vykoupat? Šel by, i kdyby se měl do jezírka prosekát skrz metr ledu, i kdyby ta voda byla žíravá, i kdyby to odsud bylo celou noc cesty. S ní by šel. Šel by a měl by a držel by a řekl by a byl by a by a by a by, jenže ve skutečnosti kde nic tu nic.

Díval se do hvězd a myslel na Ploštici, která už možná spojila svůj spacák s Chřestýšovým, a myslel na Kajmanku, jak se musela opřít o vrata, aby nespadla, a tak vzal Bubáka na výlet sám. Sám píchlo.

